

Rødt Nytt

GRATISAVISA TIL RØDT Nr. 4 2014

Foto: YAV Micro.

Arbeidstidsforhandlingene: **Gi lærerne tid til å gjøre jobben sin**

Returadresse: Rødt Dronningens
gate 22, 0154 Oslo

Foto: Visual Research/CC.

Zapatistene i Mexico: **Tjue års kamp for urfolkets rettigheter**

Foto: Martin G. Stordal.

Design Forum-streiken: **Fagorganiserte presset ut etter konkurs**

LEDER:

"Lærerne trenger tid og tillit til å gjøre jobben sin."
BJØRNAR MOXNES, LEDER I RØDT

FORSVARSPOLITIKK:

*"NATO er ingen forsvarsallianse, men en
agressor."* MARIELLE LERAAND, NESTLEDER I RØDT

Bjørnar Moxnes
b.moxnes@roedt.no
Leder i Rødt

Støtt lærerne mot KS

LEDER

Erna Solberg sa i nyttårstalen sin at «Flere elever må få møte sin drømmelærer» Men det hjelper lite å være en drømmelærer hvis du ikke har tid til hver enkelt elev. Da jeg gikk på skolen lærte jeg mest når læreren min hadde forberedt timen godt, og hadde tid til hver og en av oss. I dag har lærerne en sentral avtale som sikrer det. Avtalen setter en grense for hvor mange undervisningstimer lærerne kan ha i løpet av en uke. Den avtalen vil arbeidsgiverne i KS fjerne. Det er tre grunner til at dette er en dårlig idé:

1) Det vil gi dårligere undervisning. KS sitt forslag åpner for å kutte i lærernes tid til for- og etterarbeid for å spare penger i kommunene. Det vil gi mindre tid til forberedelser, retting av prøver og individuell tilpasning av undervisningen. Seks av ti kommuner kutter allerede i skolebudsjettene for å få budsjettet til å gå opp, derfor er det stor sannsynlighet for at dette vil skje.

2) Fagfolk trenger tid og tillit for å gjøre en god jobb. En gang hadde politikerne respekt for at det er lærerne som kan lære ungene våre å lese og skrive. De hadde respekt for fagfolk. Det var før markedsøkonomene, konsulentfirmaene og nyliberalistene kom på banen. Nå er det i stedet mistilliten som råder. Det starta med nasjonale prøver og krav til rapportering, og nå vil de også detaljstyre arbeidstida. Det gir mer byråkrati og mindre frihet til å gjøre jobben sånn man selv mener den løses best.

3) Det flytter makt fra ansatte til ledere. Med dagens avtale har lærerne reell mulighet til å påvirke arbeidstida gjennom forhandlinger. KS vil erstatte dette med drøftinger. Det betyr i praksis at lærerne får si hva de mener, men rektor bestemmer. Forslaget er derfor et alvorlig angrep på fagforeningenes rett til å forhandle om ansattes arbeidsvilkår. Får KS viljen sin vil maktbalansen i arbeidslivet forskyves, fra ansatte til ledere. Denne gangen er det lærerne. Hvem blir neste?

I Norge vil vi mangle over 11.000 lærere om 6 år. Vi har ikke én lærer å miste. Derfor må vi gi dem tid og tillit til å gjøre jobben sin. Og derfor må vi støtte dem i kampen mot KS.

Rødt ♦ Nytt

Redaktør:
Brage Aronsen
brage@roedt.no

E-post:
roedt@roedt.no

Telefon: 22 98 90 50

Konto: 7874 05 56478

ISSN: 1504-7660 (avis)
1504-7679 (pdf)

Trykkeri: Nr1Trykk

Utgiver: Rødt
Dronningengs gate 22
0154 Oslo

Kamp om arbeidstiden: Tusener demonstrerte til støtte for lærerne i Oslo 5. april. Foto: Gudmund Dalsbø.

Lærerkamp om

ARBEIDSTID

Åsne Hagen asne.hagen@gmail.com

– Lærernes arbeidstidsordning er ikke til salgs, sier Ragnhild Lied, leder i Utdanningsforbundet.

Hun ønsker velkommen at KS nå viser større forhandlingsvilje, men avblåser ikke streikefaren så lenge sentrale prinsipp fortsatt er stridstema.

Godt begrunnet ordning

– Arbeidstidsordningen til lærerne er koblet til elevenes skoleår. Vi jobber ekstra mye i, og i tilknytning til, de 38 ukene elevene er på skolen, sier Lied.

Hun påpeker at et lengre tidsrom med fri er nødvendig for å kople av fra stort arbeidspres gjennom skoleåret. Mange lærere bruker i praksis av egen fritid for å gjøre en god jobb overfor elevene.

– Lærerne erfarer hver dag at de trenger å møte elevene så godt forberedt som mulig. Det er de som skal ha gode relasjoner til elevene og møte dem der de er. Det krever mye refleksjonsarbeid og planlegging.

Det betyr ikke nødvendigvis at lærerne skal sitte alene, understreker Lied:

– Nei, lærerne jobber både på egen hånd og sammen med andre. Det sentrale er at de trenger tid som de kan disponere selv. Egenstyrt tid er ett av de viktige prinsippene i lærernes arbeidstidsordning.

Tid og tillit

Lederen i Utdanningsforbundet mener at lærerne

trenger nok tid gjennom selve skoleåret for å kunne forberede seg og gjøre etterarbeid som er tilpasset endringer i klassen og hos elevene.

– Undervisning er ferskvare. Veldig ofte må du gripe det uventa som skjer i en time, og ser at du må ta et annet grep dagen etter. Dette handler om å ta elevene på alvor i det læringsarbeidet de skal gjøre, påpeker Lied.

Anne Finborud leder Skolenes landsforbund, og ser kravet fra KS som et tillitsbrudd.

– Arbeidstid handler jo egentlig om tillit til at folk gjør jobben sin. Lærerne har over år blitt overstyrt av byråkratisering og «være best»-filosofien, basert på et smalt kunnskapssyn. De mange elevene som faller ut av skolen taler for seg om resultatet av dette, sier forbundslederen.

– Lærerne i dag trenger et statusopprykk på to måter: Ro i arbeidstidsspørsmålet og økt lønn. Det vil gi motiverte lærere og bedre rekrutteringen.

Dårlig lønnsutvikling

Finborud mener det ikke gir mening å bruke potten i hovedtariffoppgjøret til å finansiere arbeidstidsordningene i skoleverket.

– En arbeidstidsavtale handler om hvordan arbeidets innhold skal organiseres, derfor har vi særavtaleforhandlinger om dette. Hovedtariffoppgjøret handler derimot om at vi skal ha et godt lønnsnivå.

Også fra Utdanningsforbundet er kravet krystallklart: Lønna må opp, uavhengig av arbeidstidsavtalen.

– Lærerne har hatt mindre lønnsutvikling enn andre yrkesgrupper nesten hvert år siden vi fikk KS som forhandlingsmotpart. Det som vil bli viktig for oss, er at vi får kompensert for etterslepet fra oppgjøret i fjor, konstaterer Lied.

tiden

Advarer mot sparemulighet

Kravet til KS åpner for at rektor får mulighet til å pålegge lærerne flere undervisningstimer. Dette har møtt kraftig motstand.

– Vi ønsker ikke at arbeidsgiver i enda større grad skal kunne bruke arbeidstidsavtalen til å spare penger, sier Lied.

Også Rødt-leder Bjørnar Moxnes advarer mot en slik åpning: «Det er her innsparingsmulighetene ligger for fattige kommuner, som kan innføre vikarstopp og la lærerne undervise mer i stedet. Eller unngå å ansette nye lærere hvis elevtallet øker, og heller la samme antall lærere undervise mer,» skriver Moxnes i et debattinnlegg i Dagbladet.

– Skolenes landsforbund mener det er helt avgjørende å holde fast ved en sentral, kollektiv arbeidstidsavtale. Den er mer enn fleksibel nok. Det spesielle med lærernes arbeidstidskamp er at det både er en kamp for å sikre fellesskolen for elevene, en kamp om å bygge videre på de faglige rettighetene vi har og en kamp for å frigi tillit til læreryrket slik at vi kan holde fokus på undervisninga, sier Anne Finborud.

Forbundslederen er takknemlig for det store lokale engasjementet:

– Lærere, elever og foreldre ser hva som skjer og er bekymra for skolen.

Flytter makt

Anne Finborud i Skolenes landsforbund mener at det å takke ja til tilbudet fra KS også ville innebære å gi arbeidsgiverorganisasjonen større innflytelse over utviklingen i skolen enn Stortinget har i dag.

– KS har en ting i hodet: styrke arbeidsgivernes styringsrett. Det ville øke forskjellene i skolen drastisk og være en direkte trussel for fellesskolen.

Leder i Utdanningsforbundet: Ragnhild Lied. Foto: Tom Egil Jensen.

Leder i Skolenes Landsforbund: Anne Finborud. Foto: Bo Mathiesen.

Vi tror det norske folk ser dette. Tilbudet KS har gitt i forhandlingene er et direkte angrep på forhandlingsretten, og samtidig ville det fjernet den siste sikring av en minsteressurs til grunnutdanninga, sier Finborud.

– Rødt er mot forslaget fra KS blant annet fordi det flytter makt fra lærere til ledere, sier Marie Sneve Martinussen, som er nestleder i Rødt og jobber med lærerkampanjen. Hun viser til at lærerne med dagens avtale har reell mulighet til å påvirke arbeidstiden gjennom forhandlinger. KS vil erstatte dette med drøftinger.

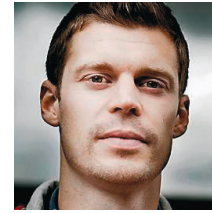
Sneve Martinussen forteller at Rødt stod på stand over hele landet 5. april og uka etter for å støtte lærernes krav.

– Vi har sendt ut løpesedler til 30 lokallag, sier Martinussen.

Les mer på www.rodt.no/stottlaererne

RØDT Norge RUNDT

OSLO:

Mot bibliotek- nedleggelser

Hvis byrådet får det som det vil, blir to av seks bibliotek i Groruddalen lagt ned.

– Det er et løftebrudd. Venstre gikk til valg på å bygge flere filialer, da er det veldig rart å legge ned fire for å åpne to nye. Oslo er den byen i norden med færrest biblioteker pr. innbygger, og da sier det seg selv at vi ikke har noen å miste, sier gruppeleder for Rødt i Oslo, Bjørnar Moxnes til Lokalavisen Akers Avis Groruddalen.

OPPLAND:

Engasjement utløser ikke inhabilitet

Tre politikere i Gjøvik krevde lovlighetskontroll for å vurdere om Rødt-politiker Finn Olav Rolijordet var inhabil til å behandle en sak han har uttalt seg kritisk om. Nei, konkluderer Fylkesmannen.

– Da kravet om lovlighetskontroll ble framsatt i kommunestyret, opplevde jeg det som et forsøk på å begrense mitt politiske arbeid. Jeg leser vedtaket slik at den dobbeltrollen jeg har som kommunestyrerepresentant og kontrollutvalgsmedlem gir meg friheten til å jobbe politisk, sier Rolijordet til Kommunal Rapport.

TROMS:

Gransket granskning for 5,2 mill

Troms fylke har brukt 5,2 millioner kroner på å granske granskningen av Troms Kraft til 30 millioner kroner. Rødt-politiker Jens Ingvald Olsen er kritisk til pengebruken.

– Det var jo ikke fylket som var satt under granskning, men Troms Kraft. En rettslig granskning er underlagt domstolens regler for kontradiksjon, og slikt sett burde begge eiernes interesser være like godt ivaretatt, sier han til Dagens Næringsliv.

OSLO:

Vil ikke ha elefanter på sirkus

Rødt foreslår at Oslo kommune ikke skal leie ut tomter eller bygninger til sirkus som bruker elefanter.

– Elefanter er flokkdyr. De skal få rusle rundt i skog og savanne, ikke opptre for vår fornøyelse. Elefanter er heller ikke et folkekrav i Norge. De fleste som går på sirkus her i landet, går ikke for elefantene, sier Marit Halse i Rødt Oslo til NRK.

Solidaritet: Fra markeringa i Oslo 5. april. Foto: Rødt Nytt.

Slåss for trygge havner

FAGBEVEGELSE

Brage Aronsen brage@roedt.no

Over hele Norge slåss havnearbeidere nå for å bevare sin fortrinnsrett til lossing og lasting av skip. Taper de betyr det fritt fram for sosial dumping ved norske havner.

ILO-konvensjon 137, som Norge har ratifisert, gir registrerte havnearbeidere fortrinnsrett til laste og lossearbeid. I Oslo har arbeidsgiverne gått til angrep på tariffavtalen som sikrer havnearbeiderne fortrinnsrett til dette arbeidet. I Risavika i Stavanger og Holship i Drammen nekter bedriftene å opprette tariffavtale. 5. april markerte et tusentalls fagorganiserte sin støtte til havnearbeiderne i Oslo. Primus motor bak demonstrasjonen, Vegard Holm, forklarer bakgrunnen for konfliktene:

– Det var ved Risavika i Stavanger det hele startet da bedriften nektet å inngå tariffavtale. I november i fjor startet Transportarbeiderforbundet boikott av bedriften. Boikotten har virket, det ble dokumentert da bedriften ba om en redningspakke på 50 millioner kroner fra staten for kort tid siden, sier Holm.

– Fra 7. desember i fjor har havnearbeiderne i Tromsø og Mosjøen vært i sympatistreik til støtte for tariffavtale i Risavika. Samtidig har det daglig vært satt inn streikebrytere for å losse og laste skipene i denne lovlige arbeidskampen. Streikebryteriet undergraver det viktigste våpenet arbeidsfolk har for å forsvare sine faglige rettigheter, som tariffavtale og lønns- og arbeidsforhold.

– Dette dreier seg om å hindre sosial dumping. Arbeidskjøperne ønsker å bruke billige sjøfolk til lossing og lasting av skipene. Det er viktig å motvirke fordi det handler om trygge arbeidsplasser som historisk har vært organisert på en annen måte enn de fleste andre yrkesgrupper. Ikke minst er det viktig å ha arbeidsfolki havnene som er utdanna og har den nødvendige sikkerhetsopplæringa på en arbeidsplass som virkelig trenger å sette sikkerheten i høysetet.

– Bryggesjauerne er stolte av jobben sin, noe sjefene merker hver dag. Sjefene ønsker seg derfor en mer medgjørlig arbeidstakergruppe som ikke vil stå i veien for en hardere og mer systematisk utnyttning av arbeiderne langs hele den norske kyststripa.

– EU har to ganger tapt når de har forsøkt å liberalisere havnene. Det tredje forsøket i fjor ble også slått tilbake av havnearbeiderne og europeisk fagbevegelse. Disse forsøkene er ikke gitt opp, og nye planer for liberalisering og privatisering vil komme. Her hjemme har de kreftene som vil liberalisere og privatisere havnene fått ny næring etter regjeringsskiftet sist høst. Kampen startet før valgnederlaget for de rødgrønne, men arbeidsgivere og havnesjefer har blitt høyere og mørkere det siste havvåret, sier Holm.

Streik: Fra en streikemarkering utenfor en av Design Forums butikker i januar. Foto: Brage Aronsen.

Fagorganiserte får ikke tilbud om jobb

STREIK

Brage Aronsen brage@roedt.no

Fjorten ansatte i klesbutikkjeden Design Forum gikk i januar til streik for tariffavtale. Så gikk kjeden gikk konkurs. Nå har to av butikkene åpnet igjen, men ingen av de fagorganiserte har fått tilbud om jobb.

Eier Håkon Strømsmo ville slett ikke inngå tariffavtale med Handel og Kontor. Han slo heller kjeden konkurs, for så å kjøpe to av butikkene som nå drives videre under samme navn. En av de organiserte i Handel og Kontor som i begynnelsen av januar gikk til streik for tariffavtale var Oda Næristorp.

Fagorganiserte ikke tilbudt jobb

– Jeg synes det er veldig spesielt at man kan slå butikkjeden sin konkurs, for så å kjøpe tilbake deler, eller hele konkursboet selv. I dette tilfellet kjøpte Autotech Varebørs AS og Jotunfjell Partners AS konkursboet etter Design Forum. Så har de solgt butikkene i Lillehammer og Bergen videre til Strømsmo.

– Dette viste seg å være en effektiv måte for Strømsmo å kvitte seg med leverandører han skyldte penger, huseiere han skyldte husleie og sist men ikke minst fagorganiserte ansatte han ikke likte. Det er spesielt at man tillater dette i Norge, sier Næristorp.

Den oppfatningen deler også avdelingsleder for Oslo/Akershus Handel og Kontor, John Thomas Suhr:

– Både ansatte og kreditorer har grunn til å føle seg lurt. Haakon Strømsmo visste godt i lang tid hvordan det stod til med økonomien i bedriften. Det sier mye om han når han frekt og freidig forsøker å gi de streikende skylden for konkursen. Det er ikke bra for folks rettsfølelse når en slik person ikke blir ilagt karantenetid.

– I en av de to butikkene Strømsmo nå driver videre er det blitt flyttet opp en streikebryter fra Oslo, i stedet for at de ansatte fra butikken selv som har vært i streik har blitt gitt jobb videre. Dette er eksempel på et grovt angrep på retten til å fagorganisere seg, sier Suhr.

– De som Strømsmo vet at er fagorganiserte er ikke tilbudt jobb, verken av Autotech med å selge ut konkursbo i alle butikkene, eller i butikkene Strømsmo har kjøpt tilbake. Autotech og Strømsmo har hatt mye kontakt i forhold til ansettelse og videresalg av butikkene. Hadde ikke dette vært tilfellet så hadde ikke vi organiserte

HK-organisert: Oda Næristorp. Foto: Martin G. Slørdal/LO Media.

hatt noe problematisk forhold til Autotech, sier Næristorp.

– Strømsmo har over en lengre periode latt være å betale inn obligatorisk tjenestepensjon for ansatte, har unngått å gi ansatte arbeidskontrakter og latt være å melde ansatte inn i arbeidstagerregisteret. Det er ikke en arbeidssituasjon man ønsker å gå tilbake til.

Tariffavtale et essensielt krav

– En tariffavtale er et viktig verktøy i et godt arbeidsliv. Vi trengte spilleregler for kommunikasjon med ledelsen og ryddige lønns- og arbeidsforhold. Det var viktig for oss å ha muligheten til å stå samlet som ansatte med våre ønsker, behov og forslag til en bedre arbeidsverdag, sier Næristorp.

– Det å organisere seg, og ønske en tariffavtale burde være en selvfølge i det norske arbeidslivet. Det er det ikke. Hvis vi vil fortsette å ha et godt arbeidsliv i Norge, så er dette kamper vi må ta. Men når konsekvensene blir sånn som de ble her, så kan det resultere i at færre ønsker å ta denne kampen. Det er derfor viktig at man støtter de som har mot nok å gjøre det, at de får medbestemmelse i prosessene, og at man sender et signal til useriøse arbeidsgivere om at dette ikke er akseptabelt.

Handel og Kontors jurister ser nå nærmere på Strømsmos oppkjøp av de to Design Forum-butikkene i Bergen og Lillehammer. De streikende har fått utvidet streikestøtte, og forbundet bistår nå i oppfølgingen av kravene de ansatte har på utestående lønn, feriepenger og pensjon.

– Det har etter konkursen blitt bevilget en del penger fra fagforeninger og andre for å begrense de ansattes tap som følge av konflikten. Denne kronerulling vil vi fortsette gjennom avdelingen. Hvis noen ønsker å bidra er det bare å ta kontakt, sier Suhr.

Zapatistene: I tju år har zapatistbevegelsen jobbet for urfolks rettigheter i Mexico. Foto: Visual Research/CC

Tju års motstand

SOLIDARITET

Åsne Hagen asne.hagen@gmail.com

Zapatistene har vært en viktig inspirasjonskilde for venstresida over hele verden. Samtidig har de bygd opp selvstyrte samfunn og satt urfolksrettigheter på agendaen.

Tju år har gått siden EZLN (Ejército Zapatista de Liberación Nacional) i 1994 startet å mobilisere under slagordet ¡Ya basta! (Nok er nok).

– Zapatistene har satt urbefolkningen veldig høyt på agendaen og vist at det er mulig å organisere seg på den måten de har gjort. De har inspirert mange til å kjempe sine kamper der de er, sier Aron Halfen.

Han sitter i styret for brigadeprosjektet til Latin-Amerikagruppene i Norge (LAG).

– Som bevegelse er zapatistene veldig sterke, men står utenfor det politiske systemet. De ønsker ikke selv å stille til valg i Mexico, og ser ikke at de kan tjene noe på det.

I stedet har de alliert seg med andre marginaliserte grupper og blitt en inspirasjonskilde for venstresida over hele verden:

– De åpnet opp for en type internasjonal solidaritet som ikke skal undervurderes. Både Indymedia og World Social Forum kom jo i årene etter dette. I tillegg har de jo vært et litt annerledes opprør, siden de ikke først og fremst har konkrete økonomiske og territoriale krav. Ordbruken og symbolikken har ofte vært nytenkende og udogmatisk, sier Dag Hovland.

Hovland er mangeårig medlem av Zapatistgruppa i Bergen.

– Vi driver solidaritetsarbeid med zapatistene, litt informasjonsarbeid og hjemmesiden zapatista.no, og har arrangementer 1-2 ganger i året. Hovedaktiviteten vår for tiden er å importere kaffe fra zapatistiske kooperativ. Vi kjøper grønne bønner fra kooperativet, som de sender til Sverige. Der blir bønnene brent, malt og pakket, og så selger vi kaffen her i Bergen, forklarer Hovland.

Et samfunn i samfunnet

Måten zapatistene i Chiapas har jobbet på er en viktig del av det politiske bidraget deres.

– Blant annet brukte de internett på en helt ny måte i forbindelse med opprørene midt på

Solidarisk kaffe: Aktivister i Bergen selger og sender solidarisk kaffe til hele landet. Foto: Zapatistgruppa i Bergen.

90-tallet. De har også greid å bygge opp mye egen infrastruktur og demokrati på en imponerende og inspirerende måte, sier Hovland.

Zapatistene har satset på å klare seg selv gjennom å drive jorda og organisere fellesgoder.

– De har opprettet autonome områder med egen regjering, egne kommuner, helsetilbud, skole og bolig – et samfunn i samfunnet, med høyere levestandard enn tilsvarende meksikanske landsbyer, sier Aron Halfen.

Selv om zapatistene ikke deltar i det formelle politiske systemet i Mexico, har de valg i sine egne samfunn. De ulike områdene praktiserer forskjellige varianter av rullerende regjering, der representantene blir valgt inn for 1-2 år og veksler på å sitte i regjeringen med en turnus på 14 dager om gangen gjennom perioden. Overlapping sikrer kontinuiteten om en sak går over lengre tid. Vervene er ikke betalt.

– Målet er at makten ikke blir personalisert. «Folket styrer, regjeringen lyder,» siterer Halfen.

Sender observatører

LAG har siden 1997 sendt sju solidaritetsbrigader til Chiapas. Neste brigade med fem måneder i Chiapas drar trolig i 2017. Allerede i 2015 kan et kortere opphold i området bli del av en kombinert brigade.

I tillegg legger LAG til rette for at frivillige kan dra til utsatte områder i Chiapas som observatører.

– Vi samarbeider med den meksikanske menneskerettighetsorganisasjonen FRAYBA og har sendt observatører i over ti år for å bevare fred og forebygge konflikt, sier Halfen.

– Zapatistene ønsker internasjonal tilstedeværelse fordi det bidrar til å beskytte befolkningen mot paramilitære grupper og militære som angriper zapatistenes landsbyer.

Norsk Folkehjelp: Per Øyvind Eriksen. Foto: Norsk Folkehjelp.

Støtt 1. mai-aksjonen

SOLIDARITET

Brage Aronsen brage@roedt.no

– Vårt arbeid bygger på samarbeid mellom likeverdige partnere, ikke veldedighet, sier Per Øyvind Eriksen i Norsk Folkehjelp. 1. mai skal Norsk Folkehjelp samle inn penger til folk og bevegelser som opplever angrep på retten til å organisere seg politisk.

1. mai-aksjonen er en årlig innsamlingsaksjon i regi av Norsk Folkehjelp og arbeiderbevegelsen. Mens fagbevegelsen har sin oppmerksomhet rettet mot organisasjonsrett for arbeidstakerne, fokuserer Norsk Folkehjelp på organisasjonsrett for utsatte grupper som kvinner, urfolk og studenter. Ytrings- og organisasjonsfrihet og retten til å delta i politisk arbeid er grunnleggende i demokrati. Disse rettighetene innskrenkes i mange land. Retten til å organisere seg, forhandle og mobilisere, er under press på alle kontinenter. Det vil Norsk Folkehjelp motvirke gjennom årets 1. mai-aksjon, forklarer enhetsleder i Demokrati- og kampanjeavdelingen, Per Øyvind Eriksen.

– I Kambodsja kjemper nabolag og bønder mot å bli kastet ut fra hjemmene sine av mektige myndighetspersoner og militære som så videreselger eiendommene til nasjonale og internasjonale investorer. De får opplæring i hvordan de organiserer seg for å klage inn sakene sine og protestere mot urett som blir begått og om ikke annet få kompensasjon for det de mister. I Sør-Afrika samarbeider vi små lokale radiostasjoner som er viktige agenter for folkeopplysning i et land der forskjellen mellom fattig og rik er grotesk og store grupper i befolkningen ikke har innflytelse i samfunnet. I Syria organiserer vi kurs i demokrati og organisasjonsbygging for demokratiske krefter i opposisjon til Assad-regimet, sier Eriksen.

Hvor mye penger pleier dere å samle inn og hva blir de brukt til?

– Vi har som mål å samle inn om lag 1 300 000 kroner, som er det samme vi samlet inn i fjor. Da gikk pengene til blant annet til tiltakene nevnt over.

Hva er forskjellen på Norsk Folkehjelp og veldedighetsorganisasjoner?

– Norsk Folkehjelp jobber i partnerskap med lokale organisasjoner. Vi viser solidaritet ved å støtte utsatte grupper, som urfolk, fattige bønder, kvinner og ungdom, slik at de selv får mulighet til å forsvare og fremme sine interesser. Vårt arbeid bygger på samarbeid mellom likeverdige partnere, ikke veldedighet. Veldedighet gir giveren kontroll over mottakeren, mens solidaritet innebærer å respektere partnerens integritet og deres rett til å sette sine egne betingelser, sier Eriksen.

Les mer om 1. mai-aksjonen på www.folkehjelp.no

Upopulært: Ungdom protesterer mot datalagringsdirektivet. Foto: Rød Ungdom.

Datalagringsdirektivet ugyldig

8. april kom nyheten om at EU-domstolen har kjent datalagringsdirektivet ugyldig. Domstolen slår fast at direktivet bryter med menneskerettighetene. Direktivet ble vedtatt innført av Stortinget allerede i 2011, men implementeringen har blitt utsatt flere ganger, sist i påvente av dommen som nå foreligger. Direktivet har vært svært kontroversielt, også i de partiene som var for. Fem av Høyres Stortingsrepresentanter trosset eget parti og stemte mot direktivet.

Domstolen legger vekt på at opplysningene som omfattes av reglene, kan gi nøyaktig informasjon om europeiske borgers liv og levnet og griper inn i retten til respekt for privatlivet: «Disse dataene kan samlet gi svært presise opplysninger om privatlivet for de personene som det er lagret data for, som hverdagsvaner, faste eller midlertidige oppholdssteder, utøvende aktiviteter, sosiale relasjoner og de sosiale miljøene de ferdes i.»

– Den eneste logiske konsekvensen er at regjeringen nå stanser norsk gjennomføring av direktivet, sier Nei til EUs leder Heming Olaussen i en pressemelding.

Brage Aronsen
brage@roedt.no

Palestinastøtten: Her fra en markering i Bergen. Foto: Magne Hagesæter.

– Forsvar folkeretten

– Vi vil sterkt oppfordre den norske regjering til å anvende folkeretten også i forhold som gjelder staten Israel, heter det i en uttalelse fra Palestinakomiteen.

Organisasjonen avholdt nylig sitt 30. ordinære landsmøte og valgte 35 år gamle Kathrine Jensen til ny leder. Jensen kommer fra Tromsø og har spesielt jobbet med solidaritetsprosjektene i Libanon. Hun har også engasjert seg i boikottarbeidet som er den viktigste hovedoppgaven til Palestinakomiteen.

– Israel er en lakmestest på om politikerne tar folkeretten på alvor. Staten er en notorisk lovbrøtters og krigsforbryter. Politikere som ikke tar et oppgjør med staten Israels folkerettsbrudd, ved å fordømme denne politikken der det er mulig, ved sanksjoner, ved boikott, i det hele tatt med midler som faktisk kan legge press på Israel, mister troverdighet i folkerettsspørsmål, og bidrar til å undergrave folkeretten, sier Jensen.

I løpet av sommeren og høsten arrangerer Palestinakomiteen flere solidaritetsturer til Midt-Østen der deltakerne får møte palestinske politiske organisasjoner og den israelske fredsbevegelsen, og får et innblikk deres arbeid.

Brage Aronsen
brage@roedt.no

Skriver om venstresida og sosialismen: Ronny Kjelsberg, Mari Eifring og Jorun Gulbrandsen. Foto: Rødt Nytt/Jørgen Nordby

Idédugnad for venstresida

Jorun Gulbrandsen, tidligere leder i AKP og Ronny Kjelsberg, fylkespolitiker for Rødt i Sør-Trøndelag har begge nylig gitt ut bøker på forlaget Rødt. Partisekretær Mari Eifring gir ut sin pamflett på Manifest forlag til høsten. Det er duket for debatt om venstresida og sosialismen.

– Norge har fått historiens blåeste regjering. SV og Rødt ligger på en samla oppslutning på under fem prosent. Det blåser høyrevind over landet, og det kan se ut som at den radikale venstresida har latt seg blåse over ende. Med fare for å peke på det åpenbare; venstresida trenger hjelp, sier Eifring.

– Debatter om strategier for venstresida blir fort norgesmesterskap i hvem som kan grave seg kjappst og dypest ned i frustrasjoner over alt man ikke får til. Det er ikke gitt at det er den mest effektive måten å styrke venstresida på.

Jorun Gulbrandsen mener vi må gå rett på sak og diskutere framtidssamfunnet:

– Samfunnet må snu! Fra globalisering og sentralisering til kortreist mat, ting og folk. Vi

må utnytte ressursene lokalt. Her kan moderne teknologibidra. Vi kan få til mer samarbeid og et gladere liv med kortere arbeidstid. For å snu, må kapitaldemonen jages vekk.

Gir det mening å snakke om sosialisme i dagens Norge?

– Gir mening? Det er den eneste veien bort fra klimakriser, krig og nød! Alle eier, ingen eier. Tenk på biblioteket: Vi låner og gir tilbake. Vi må gjøre hele samfunnet om til en allmenning. Stole på folk, sier Gulbrandsen.

– Det gir alltid mening å snakke om sosialisme. En sosialismevisjon for det 21. århundre må være kompromissløs på demokrati og den må ivareta rettighetene også til et mindretall. Så må den både være åpen for et mangfold av ulike sosialistiske løsninger, samtidig som den er såpass konkret at endringene ser realistiske ut i dagens samfunn. I dette skjæringspunktet prøver jeg å skrive fram noe som ser sånn halvveis vettugt ut, sier Kjelsberg.

Brage Aronsen
brage@roedt.no

– Nei til norsk støtte til NATOs kriger

Når en tidligere norsk statsminister blir NATO-sjef bidrar det til å binde Norge ytterligere til en stormaktsallianse som lager spillereglene underveis etter egne behov, sier Marielle Leraand, nestleder i Rødt.

– NATO er ikke noen forsvarsallianse, men en agressor som har startet en rekke nye kriger de siste årene og som bidrar til våpenkappløp og opprusting i en tid der det vi trenger er nedrusting og økt satsing på diplomati.

– NATO-medlemskapet har allerede hatt store omkostninger for Norge. Det har ført til at vi har deltatt i samtlige av USAs kriger etter 1991. I den siste av dem, Libya-krigen, framsto Norge som den ivrigste bombenasjonen og vi tok på oss bombetokt andre land reserverte seg mot. Norske jagerfly slapp totalt 567 bomber over Libya. I tre av fire tilfeller var det kun piloten som tok avgjørelsen om hva som skulle bombes, uten å ha sikker informasjon om hva de traff, sier Leraand.

– Når Jens Stoltenberg velger å takke ja til jobben som generalsekretær gir han legitimitet til folkerettsstridige krigsoperasjoner som de vi har

Nestleder i Rødt: Marielle Leraand. Foto: Brage Aronsen.

vært vitne til i Irak, Afghanistan og Libya. Vi vet dessuten at USA har høye forventninger om større bidrag fra Europa. Det norske forsvarsbudsjettet er nå dobbelt så stort som Danmark sitt, og større enn Spania sitt. Som NATO-sjef vil Stoltenberg måtte presse på for at Norge skal kaste bort enda mer penger på våpen som ikke engang kan brukes til å forsvare norsk territorium.

– Rødt mener Norge bør styrke vår rolle som fredsmekler og bevare vår uavhengige stemme internasjonalt. Vi mener en nordisk forsvarsallianse kan være et godt alternativ til NATO.

Brage Aronsen
brage@roedt.no

Slagkraftig fagforening: Markus Hansen taler til heismontører. Foto: Johnny Leo Johnsen.

Ny leder: Markus Hansen. Foto: Johnny Leo Johansen.

Heisleder mot sosial dumping

RØD UNGDOM FAGBEVEGELSE

Tora Ask Fossen tora@sosialisme.no

– Som leder av Heismontørenes Fagforening vil jeg stå for samme kamplinj som vi har gjort de siste årene: at det ikke spiller noen rolle om en kamp er lovlig eller ulovlig så lenge den er rettferdig.

Det sier Markus Hansen, medlem av Rød Ungdom og nyvalgt leder i Heismontørenes Fagforening. Hansen har lang fartstid som fagorganisert. Han startet i lære som heismontør på Otis i 2005, tok fagbrevet tre år seinere og sier selv at han ble naturlig aktiv av å være medlem i Heismontørenes Fagforening.

– Det første vervet jeg fikk var å bli ufrivillig valgt som sekretær på montørklubben på Otis i lærlingtida, men det gjorde at jeg ble interessert i faget og historien. Deretter ble jeg nestleder i Heismontørenes Fagforening, forteller han. Nå har han altså Hansen tatt skrittet videre og blitt leder, et verv han gleder seg til å ta fatt på.

– Det er et stort ansvar jeg har tatt på meg, men jeg vet samtidig at jeg har god støtte rundt meg. Vi har mange utfordringer framover. Den viktigste er å forsvare tariffavtalen vår og å få organisert de bedriftene som ikke har tariffavtale.

Flat lønnsstruktur

Heismontørenes Fagforening sto på kravet om tariffavtale for første gang allerede i 1935, fem år etter at foreningen ble stiftet. Den gangen hadde de 50 medlemmer, i dag teller de 775. Hansen mener det er flere ting som skiller Heismontørenes Fagforening fra andre fagforeninger.

– Vi skiller oss fra andre med tanke på at vi har en veldig kort vei fra grasrota og opp til styret, vi veit at det er medlemmene som utgjør makta vår. I motsetning til mange andre fagforeninger ønsker vi uenighet om saker og strategivalg velkommen, fordi diskusjon gjør oss sterkere som organisasjon, sier han og fortsetter:

– Grunnen til at vi ofte blir oppfatta som så sterke er at medlemmene våre er veldig skolerte

og at ledelsen i foreningen jobber politisk. Vi er heller ikke redde for å gå til kamp for å forsvare avtaleverket vårt.

Hansen forteller at foreningen har en lønnsstruktur der personlige tillegg ikke er tillatt, som gjør at han som leder ikke tjener mer enn andre heismontører.

– Jeg tjener akkurat det samme som om jeg hadde jobbet i heissjakta, og sånn skal det være. Man skal ikke få mer lønn for å arbeide mindre, skal man vel? spør han.

Organiserer mot sosial dumping

På spørsmål om hva slags saker Heismontørenes Fagforening fokuserer på, trekker Hansen fram sosial dumping. Spesielt utfordrende er det, i følge heislederen, å bekjempe sosial dumping blant utenlandske heisarbeidere.

– Det er stor forskjell fra Norge og andre land i Europa når det gjelder fagutdanning. Det er veldig viktig for oss at alle som jobber med heis skal være organisert, så vi bruker en del tid på organisering av dem som står utenfor foreningen, sier han. Han forteller at det er tilfeller der useriøse bedrifter utnytter utenlandske heisarbeidere på det groveste: arbeiderne kommer kjørende i traileren med heisen, hopper ut, jobber 24 timer i døgnet i en uke uten ekstra betaling, for så å forsvinne.

Hva mener du må til for å bekjempe sosial dumping aktivt?

– Organisere, organisere, organisere, sier han uten et sekund i tvil.

– Det er også viktig at minstelønna i tariffavtalen skal ligge så tett opptil den ordinære lønna som mulig, helst på 90 prosent av gjennomsnittslønna.

EØS-motstander

Den unge heislederen er også sikker i sin sak på spørsmål om hva som er den viktigste saken på 1. mai for norsk fagbevegelse:

– Ut av EØS!

– EØS er roten til mye dritt vi har sett i arbeidslivet de siste ti årene, så det gjelder å komme seg ut av EØS før det blir et slags springbrett inn i EU, slår han fast.

Elevrådsleder: Torkel Rogstad. Foto: Hedvig Haugerud.

På lærernes side

RØD UNGDOM ARBEIDSTID

Tora Ask Fossen

tora@sosialisme.no

– KS sitt forslag er bare nok et uttrykk for sparings- og forretningstenkning i skolen, og et forsøk på å ta makt fra fagpersoner og plassere den hos pamper.

Det er Torkel Rogstads kommentar til at arbeidsgiverorganisasjonen Kommunenes Sentralforbund nå nekter å videreføre dagens arbeidstidsavtale som sikrer et minimum av tid til forberedelse av hver undervisningstime, og vil gi rektor og kommunenes administrasjon all makt til å sette rammer for lærernes arbeidstid ved den enkelte skole. Rogstad er, i tillegg til å være aktiv i Rød Ungdom, elevrådsleder på Foss videregående skole, og har tatt opp kampen mot KS' forslag i flere fora den siste tiden.

– Elevrådet på skolen har vært i dialog med fagforeningsklubben og har sagt at vi gjerne er med på medieutspill, underskriftskampanjer og lignende. Jeg har også prøvd å få gjennom vedtak som støtter lærerne på Elevorganisasjonens landsmøte, Elevtinget, forteller han.

Elevrådslederen er klar på hvorfor han er motstander av KS' forslag.

– Som elev har jeg interesse av en god skole, og KS' forslag er definitivt ikke veien å gå for å gjøre skolen bedre, sier han og utdyper:

– Hvis lærerne ikke får den tiden de trenger til for- og etterarbeid, vil det gi en dårligere og mindre individuelt tilpasset undervisning, og dermed svekke oppfølgingen av den enkelte elev. Som elev synes han det er viktig å vise solidaritet med lærerne.

– Det skjer ofte at lærerne uttrykker støtte til oss elever når vi protesterer mot overfylte klasserom, slitne skolebygg og for mye testing i skolen. Da må vi være flinke til å stille opp tilbake når lærerne trenger vår støtte.

Rogstad omtaler KS' forslag som et uttrykk for manglende tillit til lærerne, noe han ser på som et gjennomgående fenomen i dagens offentlige sektor.

– Som i de fleste andre offentlige virksomheter er det mangelen på tillit som er det mest alvorlige problemet. Vi ser at i både helsevesenet, eldreomsorgen og utdanningssektoren må utdannede fagfolk bruke mer og mer tid på direktiver ovenfra, og på rapportering og skjemautfylling myntet på de administrative lederne.

Han mener dette vitner om en markedstenkning som går ut på at det er viktigere å spare de administrative utgiftene enn å legge til rette for at de ansatte skal kunne gjøre en så god jobb som mulig.

– Det viktigste for en lærer er ikke å gjøre en god jobb for de 'over' seg, men for de 'under' seg, altså elevene. Dette er det på tide at KS tar høyde for, avslutter han.

ANNONSE:

#STØTTLÆRERNE

Rødt mener at KS sitt forslag vil ramme elevene og gi lærerne mindre innflytelse over egen arbeidshverdag. Derfor mener vi KS må legge vekk kravet om å vrake dagens arbeidsavtale, og heller forhandle om hvordan dagens avtale kan gi lærerne mer tid til å følge opp hver elev. Lærerne stiller opp for våre barn og unge hver eneste dag. Nå er det vår tur til å stille opp for dem.

 Følg med på Facebooksiden 'Vi støtter lærerne' og delta i gruppa 'Arbeidstidsforhandlingene'

roedt.no/støttlærerne

HVA SKJER?

23. april
SEMINAR: HØYREKREFTENE PÅ FRAMMARSJ I EUROPA?
SAS-hotellet, Oslo. www.neitileu.no

24. april
BYUTVIKLING, MILJØ OG SOSIALISTISKE STRATEGIER
Kulturhuset, Oslo. www.marxisme.no

25. - 27. april
LOS STUDENT- OG UNGDOMSKONFERANSE
Sørmarka. www.lo.no

26. april
SEMINAR: GRUNNLOVSJUBILEET
Eidsvoll verk. www.neitileu.no

1. mai
ARBEIDERNE INTERNASJONALE KAMPDAG
www.roedt.no

8. - 11. mai
LANDSMØTE I RØDT
Håndverkeren Konferansesenter, Oslo.
www.roedt.no

Tips oss om aktuelle arrangementer!
Send en e-post til brage@roedt.no.

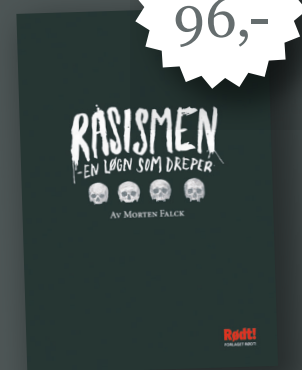
ANNONSE:

RASISMEN

- En løgn som dreper

- Morten Falck tar for seg rasismens absurditet og historie på et lettfattelig vis. Han viser at rasismen er politikk og ikke vitenskap, at rasismen har endret form, men har samme innhold. Falck trekker koblinger fra de gamle grekerne og andre verdenskrig til Harald Eias program Hjernevask og Ander Behring Breiviks terror.

Jenny Dahl Bakken, antirasistisk ansvarlig i Rød Ungdom

Morten Falck (født 1946) er typograf, journalist og insektforsker. Han har tidligere oversatt Det kommunistiske manifest til norsk.

KJØP BOKA PÅ MARXISME.NO

Kun 96,-

ANNONSE:

NY UTGAVE AV
TIDSSKRIFTET
RØDT!

1 års
abonnement
285,-

løssalg
75,-

Les blant annet Terje Samuelsen og Vegard Holm om havnearbeiderne, Arild Borgen om konflikten mellom KS og lærerne, Ronny Kjelsberg om vitenskap og politikk og Ebba Wergeland om pensjon.

MARXISME.NO

ANNONSE:

Ny bok:
**RONNY KJELSBERG:
SOSIALISME PÅ NORSK**

Kun 90,-

- Skriftet er ikke minst interessant med tanke på hvordan ideen om historisk fremskritt skal kunne gjenreises for det politiske venstre.

Audun Øfsti, i etterordet.

Ronny Kjelsberg er gruppeleder for Rødt på Fylkestinget i Sør-Trøndelag og høgskolelektor ved Avdeling for teknologi ved Høgskolen i Sør-Trøndelag der han også er hovedtillitsvalgt i NTL.

Kjøp boka på
MARXISME.NO

Bli medlem i Rødt!

Rødt står på arbeidstakernes side. Er du opptatt av faste ansettelser, lik lønn for likt arbeid og kampen mot sosial dumping? Ønsker du et samfunn der folkemakt er viktigere enn pengemakt? Bli med i Rødt!

Rødt, Osterhaus' gate 27, 0183 Oslo / roedt@roedt.no / www.roedt.no / 22 98 90 50

Send SMS:
RØDT + navn
og adresse
til 2434

ABONNÉR GRATIS PÅ Rødt Nytt

www.roedt.no